

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, November 10, 1983

Nr. 213

TUKSTANČIAI JAPONU SUTIKO PREZIDENTA

VLIKO-Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pasitarimai erzeliams baigti

Sekant VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko inž. V. Kamanto susitarimą. VI-jo PLB seimo metu, PLB š.m. spalio 13 d. VLIKui pranešė, kad sudaryta pasitarimais komisija iš inž. Algimanto Gečio (pirmininkas), dr. Kazio Ambrozaičio ir inž. Juozo Danio.

VLIKas pranešė Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kad sudaryta sekti VLIKo komisija: inž. Liūtas Grinius (pirmininkas), p. Teodoras Blinstrubas ir p. Vladas Šoliūnas, ir pasiūlyti pasitarimus pradėti Chicagoje, pasirinktinai lapkričio 19, 26 arba gruodžio 3 d.

VLIKo VALDYBOS NARIAI EUROPOJ

Huitemfelde lankėsi inž. L. Grinius, kuris susipažino su Vasario 16 gimnazijos personalu ir Lietuvių Kultūros Instituto centru. Vasario 16 gimnazijos patalpose taip pat yra VLIKo archyvo dalis ir buvo teirujamasi apie galimybes šį archyvą perkelti į JAV. Pokalbioje su vietos veikėjais inž. L. Grinius turėjo progą išsiaiškinti Eltos vokiečių kalba atgavimui sąlygas. (Malonu pranešti, kad spalio mėnesį, gegužės 14 d. Pressedienos, Huitemfelde, rengiamas p. K. Bobelio ir inž. L. Grinius susitikimas.)

Londone dr. K. Bobelis ir inž. L. Grinius lankėsi Lietuvių Namuose. Draugystės pokalbioje buvo aptarti didžiausios Britanijos lietuvių reikalai ir pasikeista humonėmis dėl VLIKo rūpestių ir darbų.

Abu VLIKo valdybos nariai susipažino su nauju "Europos Lietuvių" redaktoriumi p. J. Mašanansku. Tos pačios dienos vakare abu VLIKo nariai padarė pranešimą susirinkusiai lietuvių visuomenei, kurios tarpe buvo Lietuvos atstovai p. Vincas Balickas su žmona, Didžiosios Britanijos Lietuvių S-gos pirmininkas p. Juras Alkis, inž. Juozas Vikčinskas ir kiti.

(Elta)

— Prez. Reaganas pasakė, kad Sovietų Sąjunga yra didžiausias laisvojo pasaulio priešas, todėl laisvos valstybės turi bendromis jėgomis gintis.

— Penktadienį Naujienos neisėis. Veteranų šventė, paštas laikraščio neisėis, jeigu ir atspausdintume. Laikraštis išėis šeštadienį.

KALENDORĖLIS

Lapkričio 10: Andriejus, Valšvilkas, Spalgenas, Barbaidis, Pūrė, Geluonė.

Saulė teka 6:33, leidžiasi 4:35.

Oras vėsus, gali lyti.

ATIDARYTAS GRENADOS AERODROMAS

ST. GEORGES, Grenada. — Vyriausybė praneša, kad nuo šios dienos jau atidarytas didysis Grenados aerodromas St. Georges priemiestyje ir pajūry. Šiandien jau pradėjo skristi lėktuvai į Grenadą. Iki šio mėto St. Georges aerodrome nusileisdavo tik JAV karo lėktuvai, bet šiaandien čia jau nusileido keli civilinės aviacijos lėktuvai, atvežę į salą maisto.

Salos pietų uostan atplaukė keli transporto laivai, atvežę karius iš Barbados salos ir kitų uostų. Manoma, kad netrukus Grenados gyvenimas jais į normalias vėžes.

Gubernatorius prašė amerikiečius sudaryti sąlygas medicinos mokyklai ir toliau veikti, kaip veikė iki šio mėto. Daktarai ruošiami visoms Karibų saloms. Jie būtinai reikalingi.

Rasti 4 apšvilę lavonai

Ruperto kareivinių kieme, beveik pabūrus salos galę, pakrūmiais rasti keturi apšvilę lavonai.

Pradžioje manėta, kad tapę paciami kieme atpažintas Maurice Bishop lavonas, bet vėliau pasirodė, kad jo lavonas dar neatpažintas. Dabar manoma, kad šiaandien rasti keturi lavonai gali būti buvusių ministrų. Jie buvo apšvilę degalais ir apdeginti, kad taip smarkiai nebūtų pažeisti. Saloje beveik visa laiką yra 80 laipsnių šilumos. Nužudytų žmonių lavonai greitai pradeda gesti.

Policija klausinėja Hudson Austin, nes jis buvo informuotas apie visas saloje vykusias žudynes. Be jo žinios nieko nesaudydavo. Be to, jis yra buvęs kalėjimo sargas, suimtyjų gyvenimą jis pažįsta.

— Jeigu Andropovas nesustiprės, tai valstybės priešakin bus pastatytas kitas politinio biuro narys, tikrai ne Alinjevas.

— Angolų hukrito sprausminis lėktuvas. Žuvo 150 žmonių.

Prez. Kenan Evren patarė turkams balsuoti už karių vadovaujamą partiją, bet kai rinkimus laimėjo Turgut Ozal vadovaujama Tėvynės partija, K. Evren prašė visus gyventojus kooperuoti su išrinktaisiais.

Turkijos prezidentas Kenan Evren patarė turkams bendradarbiauti su Turgut Ozal Tėvynės partija, gavusia daugiausia atstovų naujame parlamente.

TURKŲ PREZIDENTAS PATARĖ RĖMTI LAIMĖTOJUS

PREZIDENTAS OZAL PAREIŠKĖ, KAD JIS SUDARYS KONSERVATYVŲ KABINETĄ IR ĮVES SOCIALINĘ APDRAUDĄ

ANKARA, Turkija. — Turgut Ozal, Tėvynės partijos pirmininkas, pravedęs 212 atstovų į naują Turkijos parlamentą, planuoja sudaryti naują ministrų kabinetą.

Rinkimus laimėjęs politikas antradienio popietę gana ilgai kalbėjosi su krašto prezidentu gen. Kenan Evren. Jis ėjo su baimė, nes nežinojo, ar krašto prezidentas pritaris jo partijai. Jis žinojo, kad gen. Evren rėmė karių sudarytą partiją, kuri pravedė mažiausią atstovų skaičių į parlamentą. Bet politikas Ozal išėjo labai patenkintas, nes prezidentas pats prižadėjo rėmti Tėvynės partiją, gavusią daugiausia balsų.

Pataria kreipti dėmesį į balsuotojus

Prezidentas patarė kreipti dėmesį į krašto gyventojų nuotakas. Jeigu žmonių dauguma pasisakė už "Tėvynės" partiją ir ji gavo daugiausia balsų, tai ji galės sudaryti vyriausybę be jokios koalicijos.

Pasikalbėjimo metu prezidentas įpareigojo Ozalą tuojau planuoti sudaryti specialistų vyriausybę ir jam pristatyti.

Premjerui išėjus, prez. Evren pasakė kalbą per radiją, patardamas visiems krašto gyventojams rėmti Turgut Ozal planuojamą vyriausybę. Prezidentas pasidžiaugė, kad Tėvynės partija gavo daugiau negu 200 atstovų ir galės sudaryti vyriausybę be jokios koalicijos. Premjerui nerekės tartis su kitų partijų vadais dėl kiekvieno projekto įstatymo. Prezidentas žadėjo rėmti Tėvynės partijos sudarytą kabinetą.

Turkijoje baigtos visos revoliucijos

THOMAS O'NEILL JR. PAKĖITĖ NUOMONĘ

WASHINGTON, D.C. — Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas P. O'Neill Jr. pakeitė savo nuomonę. Jis labai atidžiai išklaušė prez. Reagano pranešimą apie marinių ir parašitinių pasiuntimą į Grenados salą, bet kai prezidentas baigė, tai jis gana aštriai pakritikavo prezidentą. Jis neturėjęs teisės siųsti Grenadą Amerikos karių, nes tai esanti svetima teritorija. Karių siuntimas sukels pasipiktinimą užsienyje. Už poros dienų jis prezidentą dar pikčiau kritikavo. O'Neill tvirtino, kad prezidentas neturėjęs teisės taip elgtis. Pablogės santykiai su draugiškomis valstybėmis.

Kongresas pasiūnė 15 žmonių delegaciją į Grenados salą. Delegacija praleido dieną Barbados saloje ir penkias dienas Grenadoje. Visi nariai priėjo įsitikinimo, kad prezidentas gerai padarė, pasiųsdamas marinius į Grenadą. Ten jie turėjo progos išsikabinti su paprastais gyventojais, su medicinos studentais, su valdžios pareigūnais. Demokratų vadovaujama komisija priėjo išvados, kad Reaganas gerai padarė, kai įsakė pasiųsti JAV karių į Grenadą.

Saloje spalio 19 dieną buvo suimtas premjeras M. Bishop. Spalio 25 dieną jis buvo sušaudytas. Tą pačią dieną sušaudyti ir keturi ministrai. Saloje sudaryta "revoliucinė taryba". Premjeru paskirtas gynybos ministeris Hudson Austin. Paskelbtas karo stovis. Suimta virš 1,000 žmonių. Pradžioje nerimauti studentai amerikiečiai. Saloje rasti dideli sovietinių ginklų sandėliai. JAV kariai rado 600 Kubos kareivių, pasirodžiusių užimti salą. Amerikos kariai sustabdė kubiečius nuo salos užėmimo.

Thomas O'Neill Jr., išklaušęs grįžusių komiteto narių pareiškimą, pakeitė savo nuomonę apie Grenados reikalus.

O'Neill pareiškė, kad Reaganas, siųsdamas marinius į Grenadą, gerai padaręs. Tuo reikala jis pakeitė savo nuomonę apie Reaganą.

Naujienos pasveikino prez. R. Reaganą už marinių pasiuntimą ir nurodė, kad Atstovų Rūmų pirmininkas O'Neill klydo, išmetindamas prez. Reaganui. Parašėme žanginį, pavadintą "Thomas O'Neill Jr. ir Naujienos". Jame nurodėme, kad T. O'Neill komunistų nepažįsta ir daro didelę klaidą. Naujienos prez. Reaganą pasveikino už laiku padarytą intervenciją. Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill Jr., įsitikinęs, kad padarė klaidą, antradienį pakeitė savo nuomonę ir suliko paskirti prez. Reagano prašomas sumas karo išlaidoms padengti.

— Trečiadienį prez. Reaganas pasakė tris kalbas japonams apie kelionės tikslus. Jis aplanė JAV jūreivius Japonijoje.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$373.

PADIDINO SOSTINĖS POLICIJĄ, KAD NEBŪTŲ INCIDENTŲ

PREZIDENTAS NORI SUSTIPRINTI JAPONIJOS IR PACIFIKO APSAUGĄ, SUTVARKYTI PREKYBĄ

TOKIO, Japonija. — Tūkstančiai japonų, plevėsudami Amerikos ir Japonijos vėliavėles, pasitiko trečiadienio ryte atskridusį prezidentą R. Reaganą. Prezidentą pasitiko premjeras Nakasone.

Prezidentas aerodrome susirinkusiems žmonėms pasakė trumpą kalbą, kurioje jis nurodė, kad planuoja prabūti japonų sostinėje keturias dienas. Iš Japonijos jis planuoja skristi tiesiai į Seul miestą, Pietų Korėjos sostinę.

Japonijoje prezidentas planuoja susitikti su vyriausybės nariais ir aptarti du pagrindinius dalykus. Prezidentas nori, kad Japonija sustiprintų savo apsaugą aplinkiniuose Pacifiko vandenyse.

Prezidentas pareiškė, kad gyvename labai neramius laikus. Sovietų Sąjunga įrengė atomines raketas, nukreiptas prieš Japoniją. Sovietų lėktuvai naikino Pietų Korėjos keleivinių lėktuvų, nuskandindamąs 269 keleivius. Sovietų Sąjunga stiprina savo pozicijas šiaurės Korėjoje. Prezidentas nori, kad japonai prisidėtų prie taikių valstybių ir stengtųsi kelti gerbūvį, nesiverždami į svetimas teritorijas.

Be to, prezidentas nori rasti būdų sunormalizuoti JAV ir Japonijos prekybą. Dabartinis šių dviejų valstybių prekybos balansas yra naudingas tik Japonijai. Kiekvienais metais amerikiečiai moka japonams 22 milijonus dolerių už iš Japonijos atvežtas Amerikos prekes. Niekad anksčiau amerikiečiai nemokėjo tiek daug užsieniui už automobilius, televizorius, radijo aparatus ir kitas gamintas prekes, kaip dabar moka japonams. Be to, amerikiečiai moka didesnes sumas už pieną ir audinius. Šiuo reikalu jau buvo tartasi, bet tie susitarimai turi didelius plysius, japonų gamyba veržiasi į Amerikos prekybą. Prezidentas nori rasti būdus.

Prez. Ronald Reaganas

dą Japonijos ir Amerikos prekybą sunormalizuoti.

Iš Japonijos prez. Reaganas skris tiesiai į Pietų Korėjos sostinę. Prezidentas priminė, kad Sovietų ekspansija eina visu smarkumu visose srityse. Jie vartoja terorą, žudynes ir kitas priemones. Paaškęjo, kad šiaurės Korėjos valdžia buvo prikišusi savo nagus prie Pietų Korėjos ministerių nužudymo Burmoje.

Prezidentas turi vilties įtraukti į taikos pasaulį ir Kiniją, kad galėtų sustiprinti gerbūvį ir pajėgtų gintis nuo Sovietų ekspansijos.

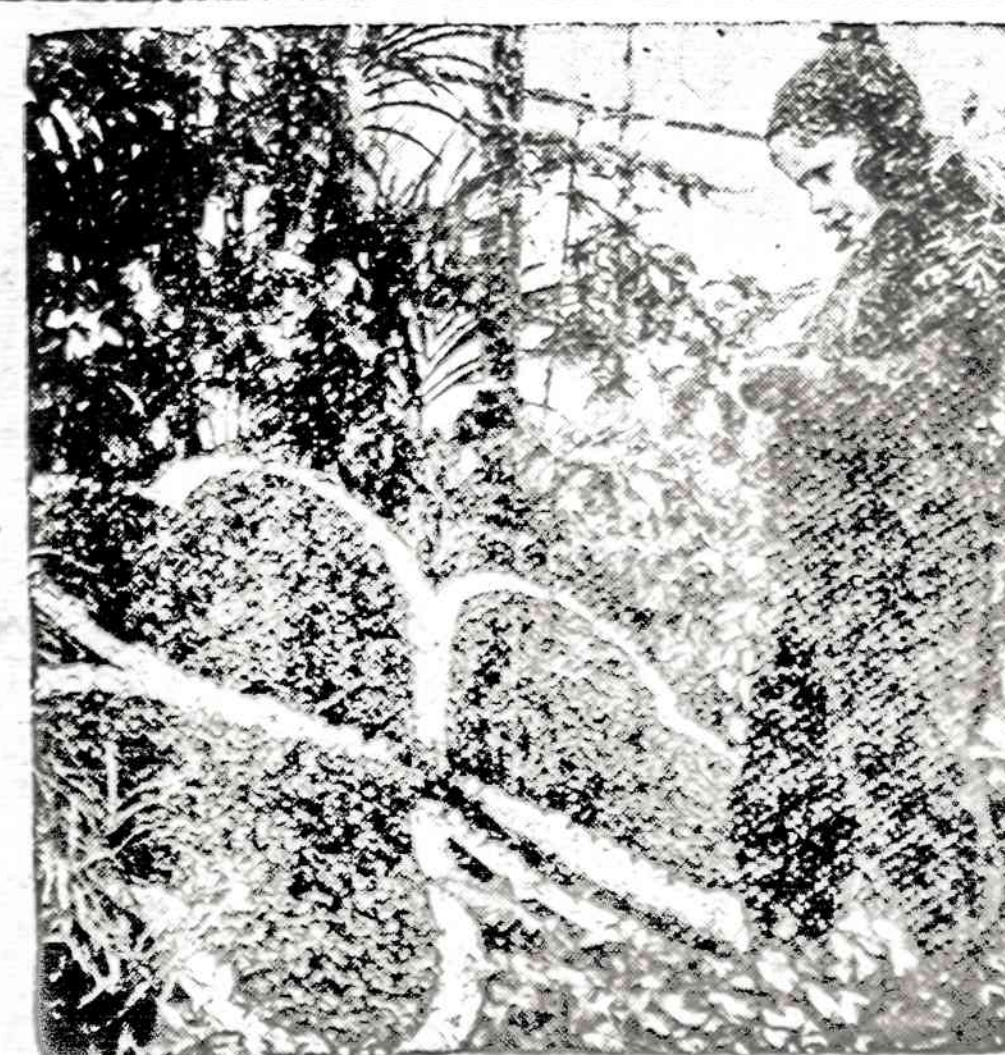
— Aukščiausias Zimbabvės teismas įsakė paleisti iš kalėjimo Danaz Dabagvą, nes jis be pagrindo suimtas.

— Pastatys sargybą, kad įtariamieji asmenys prie Senato nepriartėtų ir jo negalėtų išsprogdinti. Bus trys sargų eilės.

— Senatas nutarė tuojau pataisyti bombos apardylas Senato duris ir langus.

— Sargai pastatė prie Kipitolijaus, kad kažkas neatvežtų kitos bombos.

— Arafatas malūnsparniu išskrido iš Tripolio kareivinių.

Lapams krantinė, japonaitė alsargiai eina, kad silpnas tiltas nepajudėtų ir ji neįkristų į upelį.

Pulkininko Jono Variakojo prisiminimas

Pulk. Jonas Variakojis

S. m. spalio 30 d. Lietuvų evangelikų-reformų salėje, su- nus Jonas, mairi Jūratė ir mi- rusio pulk. Variakojo artimieji, paminėjo prieš 20 metų mirusį, tėvą, tėvų, senelių ir gimines bei artimieji.

Paminėjimą atidarė iš Racine atvykęs Tamulėnas. Savo kal- boje jis pažymėjo, kad pulk. J. Variakojis buvo Lietuvos kariuo- menės savanoris-kūrejas.

Pakvieta toliau vesti paminė- jimą kap. Juškevičių. Juškevi- čius padėjo dalyviams už at- silankymą, pastebėjo, kad pulk. Variakojis lietuviškame gyveni- me, aktyviai veikė Lietuvos ge- rovei. Jo Lietuvos kariuomenėje žygiai į Lietuvos istoriją. Pa- prašė pagerbti mirusį minutės atsisveikimu.

Toliau kalbėjo ev. ref. kunia- gas Burbulis. Pastarasis kalbėjo religinių klausimų. Pasidžiaugė, kad visos krikščioniškos tikybos randa bendrą kalbą ir tarpusa- vyje glaudžiai pradėjo bendrau- ti.

Pagrindinė kalbą pasakė pulk. Dabulevičius. Jis savo kalboje papasakojo, kad pulk. J. Variakojis gimė 1892 m. gegužės mėn. 20 d. Būkusių km. Bir- žų apskr. Mirė 1963 m. Ameri- koje. Pirmajam pasauliniam ka- rui pradžios pasitrukę ir Ru- sija. Ten baigė karo mokyklą ir

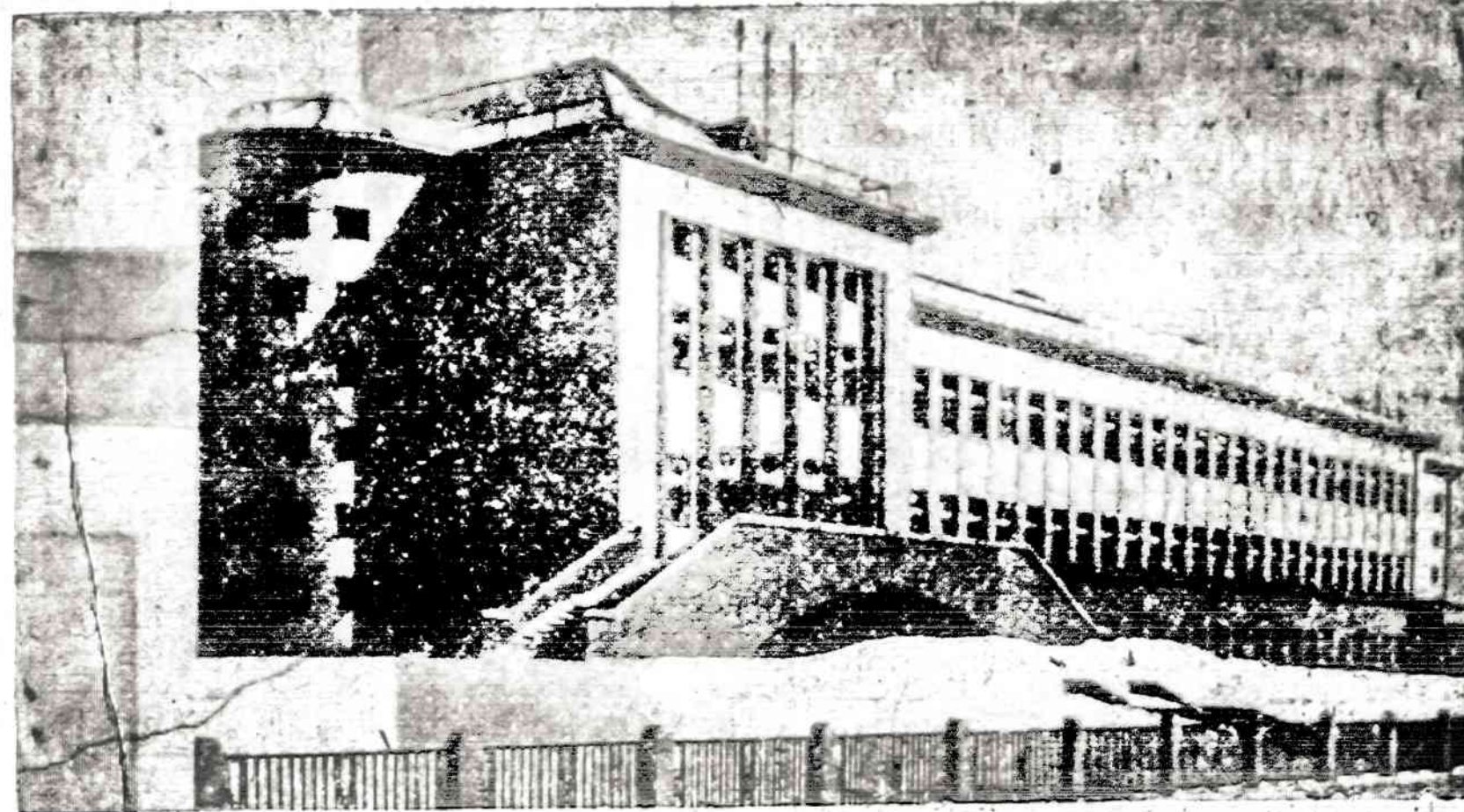
kovojo Austrijos fronte. Kilus Rusijoje revoliucijai, prisidėjo prie organizavimo Lietuvos ka- rių Rusijoje, 1918 m. su teisinin- ku Noreika ir karininku Škirpa grįžo į Lietuvą. Čia tuojau įsi- jungė į Lietuvos kariuomenės organizavimą. Panevėžyje su- organizavo iš savanorių Panevė- žio batalioną. Pasivymėjo kovo- se su rusais ties Šėta ir Panevė- žiu.

Po ilgesnių kovų rusai iš Pa- nevėžio ir apylinkių buvo išvyti. Vėliau Panevėžio batalionas buvo pavadintas 4 pėstininkų Karaliaus Mindaugo pulku. Ku- ri laiką buvo šio pulko vadu. Be- to, dalyvavo kovose su lenkais ir bermontininkais. Apdovanotas 2 Vyčio Kryžiaus ordinais. Išė- įęs iš kariuomenės, apsigyveno Šešolėliuose, Ukmergės apskr. Iš atsargos buvo pakviestas va- dovauti susisiekimo ir krašto ap- saugos ministerijoms. Susidė- jus tam tikrom aplinkybėm at- sisakė iš ministerio pareigų ir vėl apsigyveno Šešolėliuose. Čia ir sulaukė rusų okupacijos.

Gyvendamas savo ūkelyje pri- klausė įvairioms organizacijoms. Artėjant antrai rusų okupacijai, pasitraukė į Vakarus. Atsirado Amerikoje Chicagoje. Gyvena- mas Chicagoje rūpinosi Lietuvos reikalais. Buvo išrinktas pirmo- sios Ramovėnų organizacijos val- dybos pirmininku. Parašė atsi- minimus iš kovų su rusais, len- kais ir bermontininkais. Šie jo atsiminimai atėties kartoms ir istorijai bus labai reikšmingi. Nors ir stipriai sumegalavus vis- dar rūpinosi Lietuvos reikalais. Mirė 1963 m., ir palaidotas Lie- tuvių tautinėse kapinėse.

Birutininkų organizacijos var- du kalbėjo Diminskienė. Ji pas- pastebėjo, kad ji mini ir kaip ar- timųjų narį, bet ji reikla minėti daugiausia, kaip kar. savanorį, kovojusį su Lietuvos priešais ir palikusį pavyzdį ateities kar- toms aukotis dėl Lietuvos lais- vės.

Savanoris - kūrejas Tamulis, trumpai papasakojo apie sava- norių vargus, kovas ir kartais nepasisekimus kovose su Lie- tuvos priešais. Be to pažymėjo, kad Chicagoje Savanorių-kūrėjų organizacijai priklausė 29 as- menys. Dauguma iš jų visai pa- liegė ir paskutiniame susirinki- me vos tik 9 galėjo atsilankyti. Dar keletas metų, ir aplėis ši pa- saulį būvę mūsų kariuomenės savanoriai. Po to davė visiems

1923 metais Šančiuose pastatyta aukšt. mokykla

dalyviams pasiskaityti paties pulk. Variakojo parašytą žinių lapą ir fotografiją.

Jaunas berniukas pulk. Varia- kojo vaikaitis, Jonas Kristijono Donelaičio liuanistikos mokyk- los mokinukas, paskaitė savo se- neliui paties sukurta patriotinį eilėraštuką. (Šis eilėraštėlis mo- kykloje gavo pirmąją premiją)

Jauna mergaitė Polikaitytė kanklėmis paskambino porą lie- tuviškų dalykėlių. Kunigui Neu- manui sukalbėjus trumpą mal- dele, dalyviai buvo pavaisinti skaniais pietumis. Mirusiojo sū- nus Jonas širdingai dėkojo vi- siems už atsilankymą, kalbas ir prisiminimą jo tėvelio. Pasiba- lę susirinkimui dar kelis žo- džius tarė "Mūsų sparnų" re- daktorius Bružas. Jis pastebėjo, kad pulk. Variakojis buvo ge- ras lietuvis. Daug darbo Lie- tuvos labui, bet buvo ir giliai tikintis. Buvo evangelikų-refor- matų tikybos kūratorius. Prieš prisiminimą evangelikų-reforma- tų bažnytelėje vyko pamaldos.

Dalyvavo šios parapijos nariai, artimieji, giminės ir keliolika Ramovėnų sąjungos narių.

Slasys Juškevas

OMAHA, NEBR.

"Antro Kaimo" vaidinimas

Omahon atvyksta "Antras Kai- mas" ir 8 m. lapkričio mėn. 19 dieną (šeštadienį) 7:30 val. va- kare išpildys programą lietuvių parapijos salėje. Įėjimas - su- augusiems 6 dol., o vaikams - 3 dol. Bilietai iš anksto yra gau- nami beveik pas visus ramovėnų arba pas valdybos kasininką

PAVERGTOJE LIETUVOJE

NAUJI DRAMOS PASTATYMAI

Vilniaus dramos teatras šių metų sezoną pradėjo pastatyda- mi J. Osborne "Komedijantą". Spalio 8 d. įvyko premjera Ten- nessee Williams pjerės "Katė ant įkaitusio skardinio stogo". Prieš dvidešimt metų Vilniaus dramos teatre buvo pastatyta to paties autoriaus "Orfėjus nusileidžia į pragarą".

Trūksta lietuviškų dramų vei- kalų. Manoma, kad spragą šiek tiek užpildys B. Bušmos ir R. Tumino dabar rašoma įvyje apie darbininkijos gyvenimą "Pa- žvelk: rytoj diena ir šventė" ir H. Vancevičiaus ruošiamą insue- nizacija V. Bubnio romano "Po vasaros dangum".

Kostų Pudi. Prašome Omahos lietuvių gau- sijai dalyvauti. Bus bufetas ir užkandžiai - vakarienė.

Artistų sąstata yra pasikei- tės, ir vaidinimai daugumoje nauji.

Kariuomenės šventė

8 m. lapkričio mėn. 20 dieną (sekmadienį) tuoj po lietuviškų pamaldų, parapijos salėje bus kariuomenės šventės minėjimas. Kalbą pasakys ramovėnas Juozas Sakalas. Bus padėklamuota ke- letas eilėraščių.

Turėsime ir knygų išpardavi- mo stalą, nes gauta iš "Kario" re- dakcijos ir iš kitur - naujų kny- gų. Knygų pardavimui vado- vaus Jonas Smailys, Sr.

Po visos programos bus ka- vutė.

Visus lietuvius kviečiame ka- riuomenės šventėje skaitlingai dalyvauti. J. Smailys, Sr.

žvelk: rytoj diena ir šventė" ir H. Vancevičiaus ruošiamą insue- nizacija V. Bubnio romano "Po vasaros dangum".

GENDA NESUPERKAMI VAISIAI

Vaisiams ir daržovėms karšta šių metų vasara buvo nepalanki. Šausra pakenkė vaismedžiams, o ir bulvių derlius nėra labai koks. Prie to dar prisideda ne- tvarkingai vykstant nuėmimas ir supirkimas esamo derliaus.

"Tiesa" rugs. 22 d. rašo: ...Iš gyventojų supirkta daugiau kaip 5000 tonų obuolių (Piliūnos su- pirkimo punkte), o mašinų jiems išvežti iki šiol nėra... Lietukoops jungai priklausanti Kauno au- tojmonė turinti 350 automašinų, bet jos skirtos tik prekėms į pa- duotuves vežti... Kai kurios pre- kės, ypač alkoholiniai gėrimai, galėtų ir palaukti, bet išimtis nedaroma...

Rugsėjo 18 d. laidoje pats LKP CK pirmasis sekr. P. Griškevi- čius skundžiasi: "...rūgpiūčio mė- nesį baigiantis darbo diena Vil- niaus parduotuvėse, dažnai pri- trūdavo pieno. Pačiame daržo- vių sezono įkarštyje daugelyje kaimo parduotuvių ir valgyklų buvo menkas šviežių daržovių ir patiekalų iš jų pasirinkimas".

BE PRETENZIJŲ

Liepos mėnesį atostogavau Alytuje, pas tėvus. Kartu pa- dėjau remontuoti ir butą.

Po remonto nutarėme pakeisti trūkusių lango stiklą. "Buities" leidinyje susiradome langų stik- lintojų Alytuje telefoną, paskam- binome. Meistrai paaiškino, kad jie stiklą tik išplauna, o parsi-

gabenti ir įsidėti turi pats kli- entas.

Kai nuėjome, paaiškėjo, jog išpius tik tada, jei užmokėsi- me už visą stiklo lapą. Sutiko- me. Bet teko užmokėti dar ir už stiklo įdėjimą, nors jie to darbo mums nedarė. Galiausiai tėvas turėjo pasirašyti kitoje kvi- to pusėje, kad jokių pretenzijų už atliktą darbą neturi...

IS MOCUTES SKRYNIOS...

"Devynioliktojo ir dvidešim- tojo amžių audiniai ir drabužiai" - taip pavadinta liaudies meno paroda atidaryta Kauno Paveik- lų galerijoje. Joje eksponuoja- mi kaimo audėjų ir mezgėjų rank- darbiai iš M. K. Čiurlionio dai- lės muziejaus fondų. Lankytojų dėmesiui pasiūlyta beveik du šimtai tautinių drabužių, staltiesių, lovatiesių, rankšluosčių, siu- vinėtų ginių. Atstovaujami vi- si Lietuvos etnografiniai regio- nai. Parodoje galima pamatyti ir šių dienų liaudies meistrų dar- bus.

DAINININKAI ŠVEDIJOJE

Švedijos Sovietų draugijos kvie- timu, Švedijoje koncertavo Vil- niaus operos ir baleto teatro ar- tistai V. Noreika, I. Milkevičiūtė, pianistė G. Landsbergienė ir baleto solistai V. Kudžma ir N. Filipavičienė.

EE. L.

Pekino laikraštis pranešė, kad nuo spalio 1 dienos Kinijos įstaigų tarnautojams įsakyta nu- sikirti plaukus ir ateiti į darbą padoriai apsirėngus. Vyrai pri- valo nusikirti trumpai plau- kus ir nusiskusti ūsus. Moterų

plaukai turi būti nukirpti iki- pečių.

— Švedija sėkmingai išbandė karo lėktuvą, kuriuo galės su- naikinti Amerikos raketas, ku- rios skristų per Švedijos terito- riją į Sovietų Sąjungą.

— 1900 metais pasaulyje bu- vo tik 20 miestų, kur kartu su priemiesiais gyveno daugiau, negu milijonas žmonių. Dabar tokių miestų yra jau 225, o šimt- mečio pabaigoje jų bus 400. Iki 2000 metų 60 pasaulio miestų turės daugiau kaip 5 milijonus gyventojų.

— PEN klubo konferencijoje Caracas mieste, Venesueloje, buvo pareikšta, jog sunkiausia padėtis rašytojams yra Sovietų Sąjungoje, kur šiuo metu bent 103 žymūs rašytojai yra perse- kiojami bei kaltinami.

— Sirijos vyriausybė paskel- bė vyrų mobilizaciją, bijo Iz- raelio įsiveržimo.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirti tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA - atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA - išmoko daugiau kaip ASTUNIS MILJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA - apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA - apdraudžia ir Taupomąją apdraudą - Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA - valkus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA - kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjas, jie jums mielai padės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1964 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvelės, Imo Šlapelio, Vinco Macidūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Ranko, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Vars- kųbos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tui- tinių šokių pirmininkės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan- tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkš- las Fuoso Adomaičio - Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities li- teratūrinė studija, suskirstyta aktrinėmis. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIAKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalauskio komai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui, leidinyje išnagrinėtos nuotraukomis, pabalgoje duodama vitovakų pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Daugai bandingųjų 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimapiis. Kaina \$4.

• KA LAUKIA LAMA, rašytojos Petronėlės Urinaitės atsi- minimai ir mintys apie gyvenimą ir vietą šioje Lietuvoje ir pi- maitais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimas ir politikoje; tik su fargo Jankino knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir po- sija. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATTAINES NOVELAS, M. Zoschenko kūryba, J. Vala- škos vertimas, 304 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$1.

Knygos parduoda Naujienos, 1706 S. Halsted St., Chicago, IL 60606. Užsakius poštą, pridėti šalies pašto mokestis.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SA- LUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

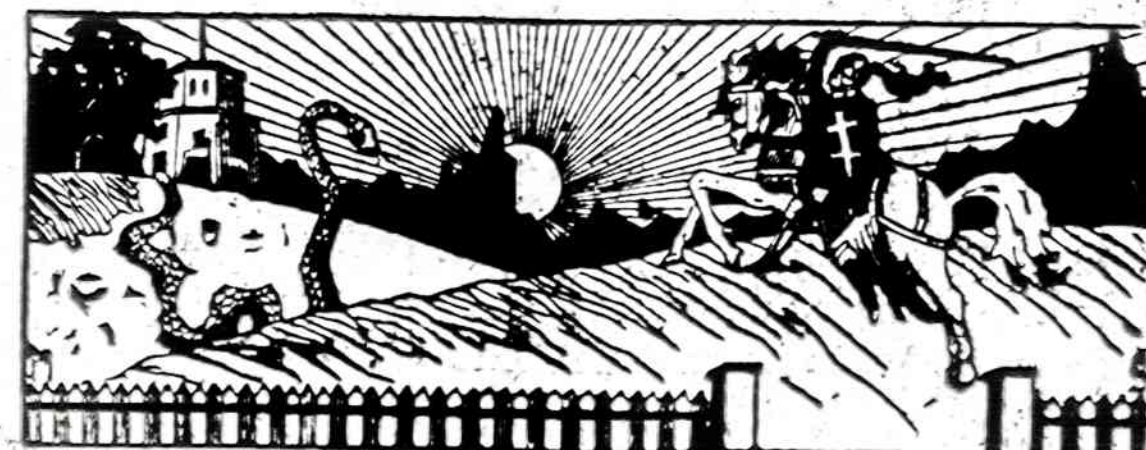
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

2759 W. 71st St. Tel. 476-2206

INŽ. LIODAS MIKSYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ

ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo riską, kas bei kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kitių viršelių, Paštas \$2.

NAUJIENOS

1706 S. Halsted St., Chicago, IL 60606

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Įvairūs maisto prieskoniai

Daržovės, petražolės, krapai, česnakai, svogūnai ir kt., arba šilto klimato augalai: pipirai, gvazdikėliai ar cinamonai — visi jie turi eterinių aliejų, kurie skleidžia malonų aromatą, kas dirgina nervų sistemą, atsiranda noras valgyti. To tik ir reikia, kad padidėtų seilių bei skrandžio liaukų sekrecija, ir maistas būtų geriau suvirškintas. Tyrimai parodė, kad į valgių pridėjus pipirų, imbiero, garstyčių, ypač citrinos rūgšties, seilių išsiskiria kelis kartus daugiau ir atsiranda jėga daugiau fermento peralino, kuris pradeda burnoje skaldyti angliavandenius.

Prieskoninės daržovės ir prieskoniai pagerina ne tik gamtinio aromato, bet ir skonį. Bulvės skanesnės virtos pasūdytame vandenyje su svogūnu. Varskė skanesnė ir vitaminingesnė pridėjus susmulkintų krapų. Natūralios kiaušinių skonių pagerina druska, malti pipirai arba krapai. Tačiau visur turi būti saikas. Į mėsos sultinį, virš su prieskoniais, nebeįpilti dar karčiųjų maltų pipirų.

Prieskoniniai augalai nėra per daug turtingi maisto medžiagomis. Nors, pavyzdžiui, česnakuose randama apie 20% angliavandenių ir apie 1% baltymų.

Gera mūsų pažįstamos petražolės lapai vitamino C turi apie 200 ang. %. Jos šaknys šio vitamino turi keturis kartus mažiau, bet užtai šaknyse daug kalcio, kalcio, magnio, fosforo ir geležies. Nemažai yra ir kar-

jančių savybių. Jų turi ne tik valgomoji druska, bet ir actas. Mėsa ilgiau nesugenda, jei pridėjama krienų, česnako bei garstyčių grūdėlių. Silkė ir sardinėlė ilgiau laikosi užpylus marinuotų su pipirais bei lapeliais, užklojus krapais ir svogūnais.

M. Šulaitienė

PLAUKŲ SPALVA IR MOTERŲ BŪDAS

Psichologijos prof. Willi Marston pasventė ilgus metus tyrimams apie tai, ar turi koį nors ryšį moters plaukai su jos charakteriu.

Ir jis priejo štai kokios išvados. Rudaplaukė moteris nešioja ant savo galvos tikrą pavojaus ženklą ir jo reikia saugotis. Blondinė šviesių plaukų, turi būti pastoviai ir giliai mylima, jei vyras nori matyti ją laimingą. Juodaplaukė mėgstanti, kad ją kiti mylėtų, bet pati tuom neatsimoka.

• Bulvės yra laikomos vėsioje vietoje, bet ne šaldytuve arba per daug vėsioje vietoje, nes peršaltai laikant, jose esantis krakmolas pavirsta į cukrų. Apšalusios bulvės reikia laikyti 2 savaites vėsioje vietoje, o nuskustas palaikyti šaltame vandenyje. Apšalusios bulvės geriausiai tinka kugeliui.

• Hipiai bei kitokie revoliucionieriai propaguoja "organiką" maistą, išaugintą be chemikalų ir be pesticidų. Nobelio premijos laureatas Norman Borlaug pareiškė, kad be dirbtinų trąšų ir apsaugos nuo kenkėjų chemikalų, žemė neturėtų užauginti tik pusę dabartinio derliaus. Nenaudojant šių dalykų, žymiai padidėtų maisto produktų kainos, o tuo pačiu infliacija.

• Hipiai bei kitokie revoliucionieriai propaguoja "organiką" maistą, išaugintą be chemikalų ir be pesticidų. Nobelio premijos laureatas Norman Borlaug pareiškė, kad be dirbtinų trąšų ir apsaugos nuo kenkėjų chemikalų, žemė neturėtų užauginti tik pusę dabartinio derliaus. Nenaudojant šių dalykų, žymiai padidėtų maisto produktų kainos, o tuo pačiu infliacija.

ZUVIS DARŽOVIŲ MARINATE

1 kg. žuvies,
½ stiklinės miltų,
2 morkos,

Telsių miestas fotografuotas Lietuvos Nepriklausomybės metais

1 petražolės lapelių.

3 svogūnai,

½ stiklinės aliejaus,

1 lauro lapelis,

5 pipirai,

druskos, acto pagal skonį,

1 šaukštelis cukraus.

Žuvį nuvalyti, išimti kaulus,

supiaustyti į gabalus, pavolioti

miltuose ir pakepti aliejuje.

Marinatu skirtas daržovės nu-

plauti ir supiaustyti — viską ap-

kepinti aliejuje. Po to sudėti

pipirus, lauro lapelį ir supilti

1-1,5 stiklinės žuvies sultinio ar

ba karšto vandens ir patroškinti

dengiamo inde. Po to sudėti

druską, actą ir cukrų ir taip

pagamintu karštu marinatu už-

pilti žuvį. Visą pakaitinti iki

užvirinimo, po to sudėti į indą

ir atšaldyti. Paduoti į staklę, pa-

barsčius petražolių lapeliais.

PIRSTELIAI PRIE ALAUS

400 gr. miltų,

15 g. mielių,

30 g. cukraus,

½ stiklinės pieno,

120 g. sviesto,

1 kiaušinis.

Paviršius užbarstyti — 15 g.

druskos ir 15 g. kmynų.

Ištrintas su cukrumi mielas,

kiaušini, pieną, miltus ir sviestą

suminkyti ir pridengus ske-

peta, palikti kelioms valandoms

vesiame kambaryje. Po to tešlą

iškočioti 5-7 mm. storio ir piau-

styti 1 cm. pločio bei 10-15 cm.

ilgio juostelėmis. Prieš kepant,

jas aptepti kiaušiniu, pabarstyti

druska ir kmynais, kepti kol pa-

geltonuos.

Magdalena Šulaitienė

VIS PAGALVOK

(Tėsinys)

Jei mokėt
Jis medžioti,
Jei ragus turėtų,
Tai mane jis
Gal apginų
Ir gyventi padėtų?

O dabar gi
Ko jis vertas,
Sužalotas, luošas,
Su šilokiu
Padarėliu
Aš juk nesiguosiu.

Taip laputė
Pagalvojus
Išvados priejo:
Neišleisiu
Aš jo gyvo,
Jei čionai atėjo.

Ir su peiliu
Atsilytu
Jį prie kiško puolė,
Bet atgal vėl
Pasitraukė
Su didžiausiu šuoliu.

Kiškis juda,
Kuprą stato,
Lyg pakilt norėtų:
Gal jis serga,
O gal dvesta
Nuo nuodų užduotų.

Jei susirgo
Jis taip sunkiai
Ir jau turi dvesti,
Tai galiu aš
Jį surijus
Irgi užsikresti.

Net baugu man
Pagalvojus.
Jeigu taip turėsiu,
Kaip ir jis nūn,
Vis kankintis,
Nors ir nenudvėsiu.

Gal geriau bus
Palukėti,
Lai jis pasitauso.
O tada tik
Jį suryti
Nebebus taip baisu.

Man belaukiant,
Jam tvirtėjant,
Kad jis neišlįstų,
Aš tūriu
Urvo galą
Dar labiau užrasti".

Ir laputė
Apsisukus
Griebė viršų stalo
Ir bemačiant
Juo užstatė
Visą urvo galą.

Metus žvilgsni,
Regi, — kiškis
Pučia baltą putą
Ir lyg būtų
Jis prieš mirtį,
Trūkčioja ir kruta.

Apsistojus
Jį galvojo
Ir suklojo peilį:
Ar dar laukti,
Ar nelaukus
Smeigti jam į kailį.

O jisai gi
Sau sapnuoja:
Vilkas jį gaminiojas.
Jis gi spiria
Kiek tik gali,
Bet neklauso kojos.

Stengias bėgti
Kaip dar niekad,
Bet vis vietoj lieka,
O tas vilkas
Ilgailis
Jam už sprando siekia.

Nusigandęs
Jis pabunda
Ir aplink pažiūri,
O gi lapė
Didį peilį
Ties jo sprandu turi.

Soko bėgti
Kiek tik gali
Jis į urvo galą,
Bet nelaimė.
Ten surado
Užslytą staklę.

Apsisuko
Ir vėl spruko
Jis atgal, kiek gali,
Nes nebūvo
Jam ten laiko
Visą verst į šalį.

Soko šuošiais,
Daužęs, puolė
Jis į vilką, kuris
Lubas turėjo
Virto, grūvo,
Maitinti jį vieno.

DŽIUGO PILIS

Toje vietoje, kur dabar yra Telsiai, kadaise stovėjo Džiugo pils.

Gražioji žemaičių apylinkė, žalios girios vainiku apjuosti, stovėjo galingojo Džiugo rūmai. Jo turtai buvo begaliniai, nes visi dievai, o labiausiai Kovas, jam laimės teikė.

Nesijautė tačiau esąs laimingas galingasis Džiugas. Netenkinjo jo nei vergų būriai, nei aukštas, nei sabalių ir meškų kaudai, nei rusų rubliai sidabriniai. Jis visą būdai jis žiūrėjo, o savyje jautė neramumą neįpasakytą. Ir ilgėjosi. Bet to neramumo priežasties negalėjo atrasti, ir savo gėdimumą siekio pavadinti nemokėjo.

Suaukė Džiugas žinovus, kurie vienu balsu nutarė: "Taip liūdi erelis, kol sparnų neįgauna ir kol negali aukštyn išsikelti. Ir tu, Džiugai, nes jauti savo ateitį. Užrašyta yra pas Praamą, kad būsi galingas ant galimųjų".

Tiek tebuvo leista pasakyti žinovams. Jems išėjus dar sunkiau pasidarė Džiugui. Vakarais atsiguldavo jis ant meškino kailio pas ugniavietę ir svajojo klausydamas girios ūzimo. Valdomais rodėsi jam, kad girdi kovos atbalsius ir jo siela atsirandavo ten, širdis jautė neramų plakimą; vergų būrus, lobių vežimus ir galiūnų būrį, kurie lenkė galvas prieš jį, kaip silpnos varpos. Bet visa tai neramino Džiugą.

Vieną vakarą, Džiugui besedint savo kambaryje, į vidų įėjo senukas Krivis-Krivaitis ir tarė: "Viešpatie, aš žinau tavo neramumą ir ilgėsi. Galiūnai nesijaučia laimingi nieko gero neatlikdami savo šalies. Štai plectose eina smarkūs mūšiai tarp lietuvių ir kryžiuočių. Vesk savo kariūis ir pagelbėk broliams apginti jų namus, šeimas ir šventoves".

Senukas prasišalino, o Džiugas galvojo ir mąstė apie ką pasakoj senukas. "Jei dabar neisčiau pagelbėti kitiems, tai paskiau gal reikės vienam kariui", aiškino patsai sau ir pagaliau nutarė ką daryti. Anksti rytmetėje jis pasaukė pilies užveždą ir liepė jam pasiūsti į visas puses trimintinkus šaukiant vyrus į karą. Aukštesniose vietose, pilakalniuose sutiepsnojo ugnis.

Žemaičiai būsėsi į kuopas padėję ir laukė savo vado Džiugo.

Nukeliavo visi už Nenuo priė kryžiuočius, kurie jau buvo netoli Kauno. Įvyko smarkios kautynės. Žemaičiai su ažuolienėm lazdom, kardais atrėmė priešą, o paskiau ėmė jį stumti atgal į lieknas. Džiugo kietasis kardas buvo priešakyje visų. Jis krito kaip žaibas. Ne daugeliui kryžiuočių pasisekė išsprukti ir pasiekti savo tvirtoves. Žemaičiai džiaugėsi ir dalinosi grobiu.

Džiugas su keliais palydovais jodinėdami karo lauke pastebėjo būrį paprastų žmonių, kuriuos kryžiuočiai buvo nutarę išgabenti kaip vergus. Tarpe jų Džiugas pamatė vieną mergaitę ir prie jos prie jos patyrė, jog mergaitės tėvai buvo nužudyti ir ji pasiliko vienu viena.

Nieko daug pasakydamas, Džiugas pasakė, kad ant savo žirgo ir pasuko namų link. Jo širdyje sutiepsnojo be vien galėsčio, bet ir meilės jausmas. Jis patyrė, jog jos vardas yra Danutė, jog gyveno netoli Prienų. Mergaitė glaudėsi prie jo, pažvelgdama dėkingom, asarom akim.

Džiugo pilijje ir apylinkėse buvo susirinkę minios žmonių, sveikinti grįžusius karygus. Valdovas surengė didelę puotą ir paskelbė savo sutuoktuves su Danute, kurią dievai jam buvo pažadėję. Pradėta ruošti dar svarbesniam įvykiui — vestuvėms.

Bet šiai vieną rytmetį Džiugui praneša balsą žinią, jog Danutė mirus. Tris dienas ir naktis verkė Džiugas savo numylėtos ir neapverkt. Palaidojo ją žalioji girioje, netoli didžiojo kelio, supylė pilį, kurią iki šiam laikui dar galima matyti. O pats nuėjo į girią ir daugiau iš jos nebeįgrįžo. Sakoma, jog jis pasiskandino ežere.

Šimtai metų praslinko. Papių girią iškirto. Vietą paliko žmoniems, ir jie pradėjo butus statyti. Pilies vietoje išaugo miestas — tai dabartiniai Telsiai. Maža girios dalelė po šiai dienai tūsluko.

Seniai sako, kad Džiugas gaktimis dar teberaudas, tebegailis savo mylimosios. Dėl to ta girios dalį praminė "Džiugagailiais".

Great American Dream Machine.

America is the place that is made of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Thrift-Savings Plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

(Bus daugiau)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60604 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #749400

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
ix months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
\$22.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year,	pusei metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo šešto pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$28.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet, šeštadieniais — iki 12 val.

Kada Algimantas Gečys liausis plūdęs Naujienas?

Algimantas Gečys "Pasaulio lietuvių" inkriminuoja ALTo vadovus, kam jie į gyvenimą atvedė "reorgus", kurie pavadė jiems atstovavimą JAV įstaigose ir patikėjo vadovavimą Lietuvos laisvinimo darbiui. Paskaičius šį jo priekabų priekaištą, reikia tik stebėtis, kad mūsų išeivijoje yra tokių žmonių, kurie drįsta skelbti tokią nesamone, kokią skelbia Alg. Gečys. Pagaliau, jei jis jau prisimena atstovavimą, tad reikia jo paklausti, kam gi kitam patikėti, jei ne laisvinimo veiksniams? Matyt, jo išmanymu, ir pavergtosios tautos atstovavimą reikia pavesti organizacijai, atseit — LB-nei.

Jis aiškina, kad "reorgai" nudėgė rinkimuose pirštus ir, vietoj rinkimų, pasirinko federacinį principą. Norėčiau jo paklausti, ar toks principas nėra demokratiškas? Be to, jis tvirtina dar ir tai, kad tokį principą puoselėja ALTo Centro valdybos nariai, krikščionys demokratai ir kai kurie tautininkų asmenys. Bet, pagaliau, jis visą tulžies kartelį išlieja ant Naujienų redaktoriaus Martyno Gudelio. Toks nuolatinis Naujienų ir jų redaktoriaus plūdimas mūsų išeiviskai visuomenei įgriso iki gyvo kaulo. Tikrai, nusibodo skaityti nuolat kartojamus niekinimus Naujienų redaktoriaus adresu. Ir klausiu, kodėl tokia jo neapykanta Naujienoms ir jo redaktoriui? Gal dėl to, kad jos nuolat, plačiai aprašinėja, ką okupantas pavergtose Lietuvoje išdarinėja? Juk, kaip Naujienas bepulsis, o vis tik jos šiandien atvirai pasisako prieš Lietuvos pavergimą, pasisako prieš tuos, kurie stato kultūrinis "tiltus" su okupanto samdiniais. Kuri kita mūsų išeiviska spauda taip aiškiai pasisakė prieš tuos menininkus, kurie bendradarbiauja su okupanto statytiniais? Kuris kitas mūsų išeivijos laikraštis taip pasmerkė tą nelemtą, neseniai įvykusią mūsų kultūrininkų, su jėzuitu Alg. Keziu priešakyje, viešnagę pas P. Petronį? O gal dėl to Naujienos taip puolamos, kad jos nedelsiant pateikia informaciją apie mūsų laisvinimo veiksnį suvažiavimus bei jų veiklą? To mes pasigendame bendruomenininkų už-

gožtoje spaudoje. Antai, Chicagoje neseniai įvyko ALTo suvažiavimas, o reportažas apie tą suvažiavimą buvo paskelbtas visą savaitę vėliau. Kodėl taip nudelsta? Juk toks įvykis buvo neeilinis. Todėl teisingai yra sakoma, kad kas Naujienų neskaito, tas nežino kas dedasi mūsų išeivijos gyvenime. O pagaliau, kas žinotų, kad yra toks Alg. Gečys, kuris yra pasiryžęs iš lietuviškos išeivijos tarpo "reorgus", kaip dėmę, išnaikinti.

Toks Alg. Gečio Naujienų žeminimas iškelia ir kitą klausimą, kodėl jis su tokiu įtūžimu užsipuola jų redaktorių, o nutyli apie tuos mūsų menininkus, kultūrininkus bendradarbiautojus, kurių toks su okupanto tarnais bendravimas yra spiovimas į veidą mūsų rezistentams pavergtose Lietuvoje ir mūsų laisvinimo veiksniams. Kodėl Alg. Gečys jų nepasmerkia, o tyli apie mūsų kultūrininkus, kurie neseniai Petronio buvo pakviesti pas jį viešnagėn? Toks Petronio pakvietimas ir jų pas jį viešėjimas, tai buvo išeivijai kaip perkūno trenksmas iš giedro dangaus.

Ir kas šios išvykos priešakyje figūravo? Ogi Chicagoje jėzuitas Alg. Kezys. Ir tie mūsų "kultūrininkai" ten sveikavosi kaip tik tuo laiku, kai visas pasaulis buvo sukrėstas dėl Maskvos įvykdyto barbariško kriminalo, nušovimo beginklio keleivinio lėktuvo, kuriame žuvo 269 nekalti žmonės, jų tarpe ir vaikų. Tuo tarpu Alg. Gečys, lyg ir maskuodamas mūsų kultūrininkų viešnagę, iškasa įvykius, jų nežinodamas, vykčius laisvoje Lietuvoje prieš pusę šimto su viršum metų.

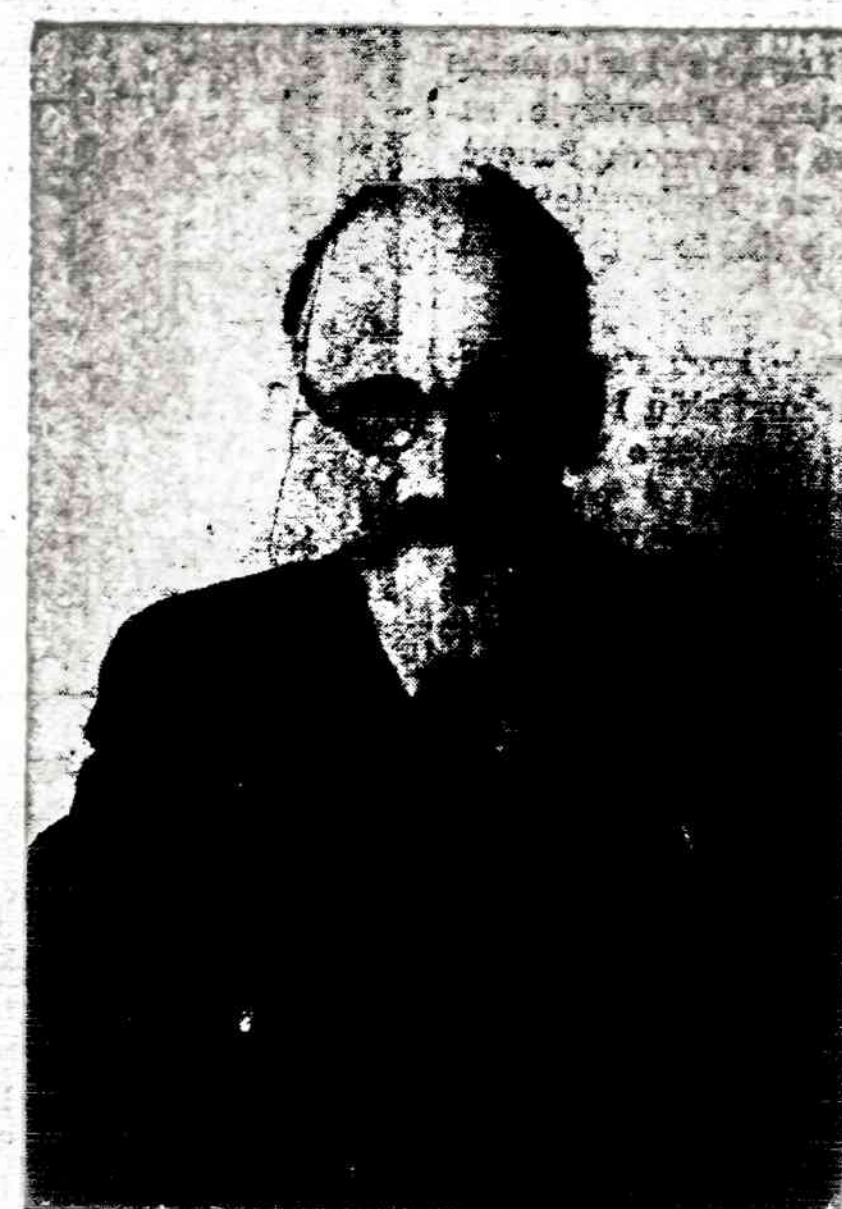
Bet visai kas kita, dabartinis minėtų kultūrininkų bendravimas su okupanto samdiniais. Nemanyčiau, kad išeivijoje gyvenantieji menininkai ar vadinami kultūrininkai kartu su Alg. Gečiu nežinotų, kokią baisų fizinį ir dvasinį genocidą okupantas šiandien vykdo mūsų tautai. Nejaugi Alg. Gečys ir jie neskaito LKB Kronikų, kurios yra sąsąnos ir kraujo rašomos pavergtųjų lietuvių. O gal Alg. Gečiui ir mūsų šviesuoliams jos nieko nesako? Gal dėl to jie gražiai, dėkojo Petroniui už jo pakvietimą viešnagėn: "Dešimt dienų viešnagės programa" leido patirti naujos socializmo kelių žengiančios Lietuvos gyvenimą, darbus... susitikti su jos žmonėmis, toli garsinančiais šį kraštą savo darbais, mokslu, menu; aplankyti muziejai, parodų salės, teatrai. Kaune neatpažįstamai išgražėjusi Laisvės alėja, turtingi muziejai... pamatėme daug naujų pastatų, daug restauruotų senovės vertybių". Taip buvo padėkota Petroniui ir pareikšta viltis, kad tokia kelionė nebus paskutinė.

Man rodos, kad tokia mūsų "šviesuolių" išvyka okupantui labai gerai patarnavo. Jie tikrai gali laukti Andropovo medaliu. Bet paskaičius šią "šviesuolių" padėką, kyla klausimas, ar jie matė uždarytas Vilniuje ir Kaune bažnyčias, paverstas sandėliais ir bedieviškais muziejais; ar jie matė išniekintą Vilniaus katedrą? Ar jie matė Vilniuje ir Kaune kalmėjimus? Juk ten tokių yra, ir ne vienas, kuriuose kalinami mūsų patriotai. Tad, kažin ar tie mūsų broliai ir sesės kaliniai, uždaryti tvankiose kalėjimų celėse, sužinoję tokių kultūrininkų lankymąsi okupuotoje Lietuvoje, besisvečiuojant pas okupanto samdinį Petronį, ar jie jų nepraeikė?

Alg. Gečys skelbiasi esąs "deimantinių ieškotojas". Ir kur jis jų ieško? Ogi dr. Vyt. Dargio atsišaukime dėl lietuvių vienybės, kuris kviečia lietuvius aukoti Vasario 16-osios šventės proga laisvinimo veiksniui ALToi. Jis prašo, kad šios šventės proga neatiduotų aukų kitoms organizacijoms, atseit — ir LB-nei, nes ji nėra laisvinimo veiksnys, jos veiklos sritis: lietuviškos kultūros ugdymas, švietimas ir kad nebūtų klaidinami politškai nesusipratę, nes visos aukos, tos šventės proga surinktos, priklauso

VACLOVAS BIRŽIŠKA

LIETUVIŲ KALBOS TURTO RINKIMAS IR STUDIJAVIMAS

Prof. Vaclovas Biržiška

ALToi. Ar toks atsišaukimas yra kriminalas? Juk buvo taip susitarta tada, kai B-nė kūrėsi JAV-se. Ir ar toks susitarimas yra blogas? Ar B-nės vadai neturėtų jam paklusti?

Alg. Gečys tvirtina, kad dr. Vyt. Dargis kariauja ne tik prieš frontininkus, bet ir prieš jėzuitus, marjonus, pranciškonus ir prieš kitus. Tai gryną netiesą! Daktaras jokie karo naveda nei prieš frontininkus, nei prieš vienuolijus, o tik pasako tai, ką kiekvienas sąmoningas lietuvis privalo pasakyti. Jis pasisako ne prieš vienuoliją, kaip tokia, bet tik prieš kai kuriuos frontininkus ir prieš kai kuriuos pasimetusius vienuolius. O kad tokių pasimetusių yra, tai faktas. Tai liudija tokie faktai. Juk ne visa jėzuitų vienuolija yra kalta, kad kai kurie vienuoliai davė leidimą Jaunimo Centre ruošti okupanto atsiųstiems solistams koncertus arba rodyti jo pagamintus filmus. Arba pasmerkimas vienuolio jėzuito Algimanto Kezio, kuris, kviečiamas Petronio, vyksta jo viešnagėn. Ir kaip Alg. Gečys šį jėzuitą bedengtų, jis tik pasmerkimo vertas. Jis, pasinaudodamas Petronio pakvietimu, padarė gėdą ne tik patiems jėzuitams, bet ir visai mūsų lietuviškai išeivijai.

Alg. Gečys kabinejasi prie daktaro žodžių ir jo išsireikimų. Man rodos, kad jis tuo siekia pridengti savo išsireikimus ir paniekai jo vartojamus žodžius. Užtenka paminėti tik jo nuolat kartojamą panieką išreikšti žodį: "reorgai". Juk tuo jis parodo, kad menki tie "reorgai", apie kuriuos kalbant, reikia juos tik pravardžiuoti. Be to, jis juos vadina dar ir tokiais žodžiais bei išsireikimais, kurie jo lūpos reikiška panieką, kaip antai: "suaufliautojai", "išeivijos dėmė", "ultra patriotai", "suokabininkai", "demokratinio subrendimo stokotojai"... "Jų polinkis į asmenybės kultą, paremtą autoritetyve valdžia...", "šūnelis loja", "smulkios žuvis", "Bendruomenės griovimo iniciatoriai". Ar tai tokie Algimanto Gečio žodžiai bei išsireikimai nėra sadistiniai?

A. Sivilonis

(Tęsiasi)

Sėpūnas tik pasidalijo su Kleinu savo žiniomis ir padėjo jam šią gramatiką sudaryti. Tačiau Sėpūno rankraštis nedingo: jam mums, jo kaimynas išdagiuose, o paskiau Kaniavoje (15 20 km nuo Encimų) kunigas Teofilis (Gotlibas) šulcas (gimęs 1629 m. ir miręs 1673 m.) gavo Sėpūno "Nomenclatori" ir jį 1673 metais išspausdino savo vardu, pavadinęs Compendium Grammaticae Lithvanicae, kur tik praeilboje pažymėjo, kad tai esąs Sėpūno darbas.

Bibliografijoje kartais minimas ir 1678 (ar net 1677 m.) kitas tos gramatikos leidimas, niekada nebuvo išleistas, bet atsirado iš bibliografų neatidumo, kai jie savo rankraščiuose užrašė "3" paskaitę "3". Tai Sėpūno gramatikai šulcas pridėjo savo prakilną, lotynišką Sebasijono Müllerio eilėraščių ir lietuvišką eilėraščių "Ak mielas Kunige", pasirašytą slapyraide M.M.P.P.N., t.y. Magister Mathaeus Praetorius Pastor Niedzensis. Kitą lotynišką eilėraščių "Ad autorem Opusculi huius" pridėjo Ernestas Dycilius (Diezilius), mums jau žinomas Rikovičiaus giesmyno bendradarbis. Matyti, šis Sebasijonas Mülleris ir buvo šulcis pavadęs gramatiką paskelbęs, nes 1673 VII 3 kunigūsto Pridiklio Vilhelmo reskriptas šulco reikalui buvo adresuotas Müllerui.

1653 m. Karaliaučiuje Reusnerio spaustuvelyje buvo išleista pirmoji žinoma spausdinta gramatika, kurią paruošė pagarsėjęs karaliaučius giesmynų leidejas Danielius Liezins. Ji pavadinata Grammatica Litvanica... pirmą kartą lietuvių kalbos gramatika. Šioje gramatikoje Kleinas įdėjo plačią prakilną, kurioje nurodė prielaidas, iš privertusias imtis to laiko, išsklaido keliamas abėjones, ar apskritai galima pasirašyti lietuvių kalbos gramatiką, nurodo skirtumus tarp įvairių lietuvių kalbos tarmių, tos gramatikos spausdinimo tikslą ir aplinkybes. Iš tos prakilios ir iš pačios gramatikos turinio yra aišku, kad jis buvo gerai apsiskaitytas ne tik protestantų, bet ir katalikų lietuvių literatūroje ir, tarp kita ko, buvo gerai susipažinęs su Sirvydo žodynu, kurį jis čia plačiai panaudojo, gal net ir su Sirvydo rankraštine gramatika.

(Bus daugiau)

— Vietoj Juriiaus Andropovo, Lenino mauzoliejuje pirmoj vietoj stovėjo Konstantinas Černenka.

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsiasi)

— Jadzyte, mano širdis labai linksta prie jo. Bet aš juk nesu poete, nesugebu taip gražiai, kaip jis, kad ir žodžiai poetiškai, ir jausmas išreiškiamas, nors alp.

— Tai jis tau jau ką nors pasakė?
— Pripuolamai. Aš pradėjau deklamuoti Maironio eilėraščių, nes taip išėjo iš kalbos, o jis jį pabaigė taip stipriai, kad aš kuo tik neaiktėliau ir kuo tik nepuoliau jo apkabinti.

— Kokie buvo tie žodžiai?

— Mano jį plaks vien tau tikėtai...

— O, o, matai, kaip tu, Maryte, sugebi jį net eilėraščių privesti. Tai buvo jo stačiai prisipažinimas tau meilėje. Ar neaišku? Maryte, tik tu nesustok. Kiekvieną progą išnaudok. Aš jau daug kartų jam apie tave pasakojau taip gerai, kaip tik galėjau. Jis buvo sužavėtas.

— Ačiū tau, Jadzyte. Jis man kartą sakė, kad tu jam pasakojai apie mano mokslus, mano sugebėjimus.

— Aš jo nebijau, jis yra mano brolis. Mes visai pasikalbame. Kartą kalbėjome apie tave, jis ir sakė:

— Juk Maryte yra labai graži. Kaip tu, Jadzyte, manai?

— Taip, Mecy, sakau. Maryte yra gražuolė. Jei ji nebūtų tarsi ant, bet kokia mokytoja ar ra-

tininkė, ji žavėtų visus. O, kad tu pamatytum ją nuogą, tai tuomet tu tikrai žinotum, koks yra jos grožis. Manau, Afroditės skulptorius neturėjo tokio puiklaus modelio.

— Oi, tu, Jadzyte, kam tu jam taip sakei? Dabar man bus gėda jį susitikti.

— O ko tau, Maryte, rausti: juk ne tu sakei, bet aš. Jis yra mano brolis, aš galiu jam viską pasakyti. Juk čia nieko blogo, aš sakau, kas tiesa, jo neapgaudinėju.

Mes pradėjome gilintis į algebrą. Sprendėme uždavinius, mokėmės naujas taisykles. Deja, visos pastangos susitelkti nuėjo niekais. Mecys buvo mano dėmesio centre. Po pamokos, kai ašėjau iš Jadvygos kambario, ji vėl mane susigražino:

— Maryte, aš labai norėčiau, kad judu susimylėtumėte ir apsivestumėte. Jis bus laimingas, jei tu padėsi jam nutraukti seminarijos siūlą, ir tu būsi laiminga, nes jis bus tau labai geras vyras taip, kaip jis yra geras man brolis. Tik prašau vieną dalyką turėti atmintyje, kad judviejų meilė, jeigu ji įsiliepsnotų, turi būti visai slapta. Susitarkite su Meciu, kad nei vienas, nei kitas neišsidoisite. Jei tėvai ką nors klausytų, neprisipažinkite jiems.

— Jadzyte, — sakau, — tu tikras angelėlis, aš labai, labai tave myliu.

Sekantį rytą Mecys vėliau atsikėlė ir aš jam vienam padaviau pusryčius. Kai aš, pripylusi jo puodelį kavos, norėjau išeiti, jis paėmė mano ran-

ką, suspaudė stipriai ir tyliai pasakė man į ausį:

— Maryte, aš labai, labai tave myliu.

Buvo tai žodžiai, kuriuos aš pirmą kartą išgirdau iš vyro. Jie buvo man stiprus kaip perkūnas ir malonus kaip ištroškusiam vanduo. Mano širdis apsaldo laimeje. Aš nebegalėjau toliau šaltai apsimesti, suspaudžiau jo galvą, prispaudžiau prie savo krūtinės ir, pasilenkusi, karštai jį pabučiavau.

— Mecy, aš jus taip pat labai, labai myliu. Kitą kartą, kai mes vėl gavome progos vienas kitą apkabinti, jis man pasakė:

— Maryte, aš nebeapkenčiu tos juodos sutarnos, aš nebe noriu daugiau būti seminarijoje. Juk mes apsivesime, ar ne taip?

— Aš labai norėčiau apsivesti su tavimi, brangiausia mano Mecy, bet kaip bus su tėvais? Juk jie bus mums priešingi. Jie neapkęs manęs, sakys, kad aš nuo kunigystės tave atitraukiau, tau keliai į laimę, į garbę pastojau.

Tuomet mes sutarėme laikinai saugoti savo meilę, kad niekas jos nepastebėtų ir neįtartų.

— Mes galime visai nebijoti tik Jadvygos. Ji tave labai myli, jai bus tik malonumas sužinoti, kad jau esame susižadėję, — sakė Mecys.

Netrukus jis vėl turėjo išvažiuoti į seminariją. Gavę progos, mes susitikome pasitarti ir pasikvietėme Jadvygą.

— Beliko tik vieni metai seminarijai baigti ir priimti kunigystės šventimus. Kas dabar man

lieka daryti? — pradėjo pasitarimą Mecys.

— Man atrodo, reikia eiti tiesiu keliu, kad paskui nereikėtų gailėtis. Tiesiausias kelias yra tučtuojau nutraukti seminariją. Juk tu vis laukei geros progos seminarijos atsisakyti, ir štai geriausia tam proga dabar. Išimylėjai geriausiai ir gražiausiai mergaitę, ir mešk seminariją tuojau. Tuo tarpu tik pasakyk tėvams, kad iš seminarijos išstoji. Apie išimylėjimą nieko tuo tarpu nesaikyk, — trumpai ir aiškiai pareiškė savo nuomonę Jadvyga.

— O kaip tu, Maryte, manai?

— Aš taip pat labai norėčiau, kad į seminariją daugiau nebervytumei. Man labai sunku bus laukti tėvų ir, be to, kadangi mes esame susižadėję, tai šeimos seminarijos būtų kažkoks seminarijos apgaudinėjimas. Tačiau aš sutinku su tavo nusistatymu.

Judviejų abiejų nuomones sutampa. Prie daugumos ir aš prisidedu. Nebėra jokių daugių. Gana daug laiko ir taip jau sugaišau. Reikia baigti šią nelemtą komediją. Dar šiandien aš turiu mamai pasakyti, kad aš kunigu nebūsiu ir kad daugiau į seminariją nebervysiu.

— Mamai bus labai didelis smūgis. Ji be galo buvo laiminga, kad tu artiniesi prie mokslo pabaigos.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasijusime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokio adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

W. DYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1734 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 04854

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko skinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
3656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2886,
Residentinis telefonas: 448-5345

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33714
Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidiniai — Pilna apsauga
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. SERENAS, Tel. 925-8862

MOVING

Apsaustas perkraustymas
ir įvairių atsargų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1842 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniai ir sekmadieniai
nuo 8:30 iki 9:29 val. ryt.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.

Vedėja — Aldona Daukta
Telefonas: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tedienio 8:30 val. vakare.
Yra laidos iš WCEV stoties,
banga 1400 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
ir WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-8374

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Našlų, Našliukų
ir Pavienujų Klubų narių susirinkimas
vyks lapkričio 11 d., penktadienį, Vy-
čiū salėje, 47th ir Campbell St. Pra-
džia 6 val. vak.
Visi nariai prašomi dalyvauti.
E. McNamee

— Vyno parduotuvės savinin-
kė Liverpoolyje, Anglijoje, nu-
sipirko už 70 svarų abstraktaus
meno paveikslą ir savo "laimi-
kiu" pasigyrė kaimynėi. Pasi-
rodė, kad paveikslą "nutapė"
antis, sutepusi dažais kojas re-
montuojamame sandėlyje, ir pa-
tūpčiojusi ant numesto popie-
riaus. Anties savininkas įdėjo
"paveikslą" į rėmus ir pardavė.

— Žmona, besidarbuodama su
vyru, surinka:

— Prieš apsidėmą tu man
tikrinau, jog esu tavo visu pa-
sauliu, o dabar?...

SKInformation

Linda Allen Schoen

Can you have noticeably
soft skin, even in summer?
Yes!

Summer sun and summer
activities can play havoc on
your skin, and could make an
otherwise enjoyable, fun time
of year a bit uncomfortable.

Swimming in chlorinated
pools and salt water, frequent
bathing, and over-exposure
to the sun can cause skin to
flake, peel and feel rough.

All those fun, leisure ac-
tivities (bicycling, tennis, swim-
ming) leave little time for
extra pampering. But do try
to fit the following tips into
your schedule. They will help
you give your greatest asset —
your skin — the tender, loving
care it needs.

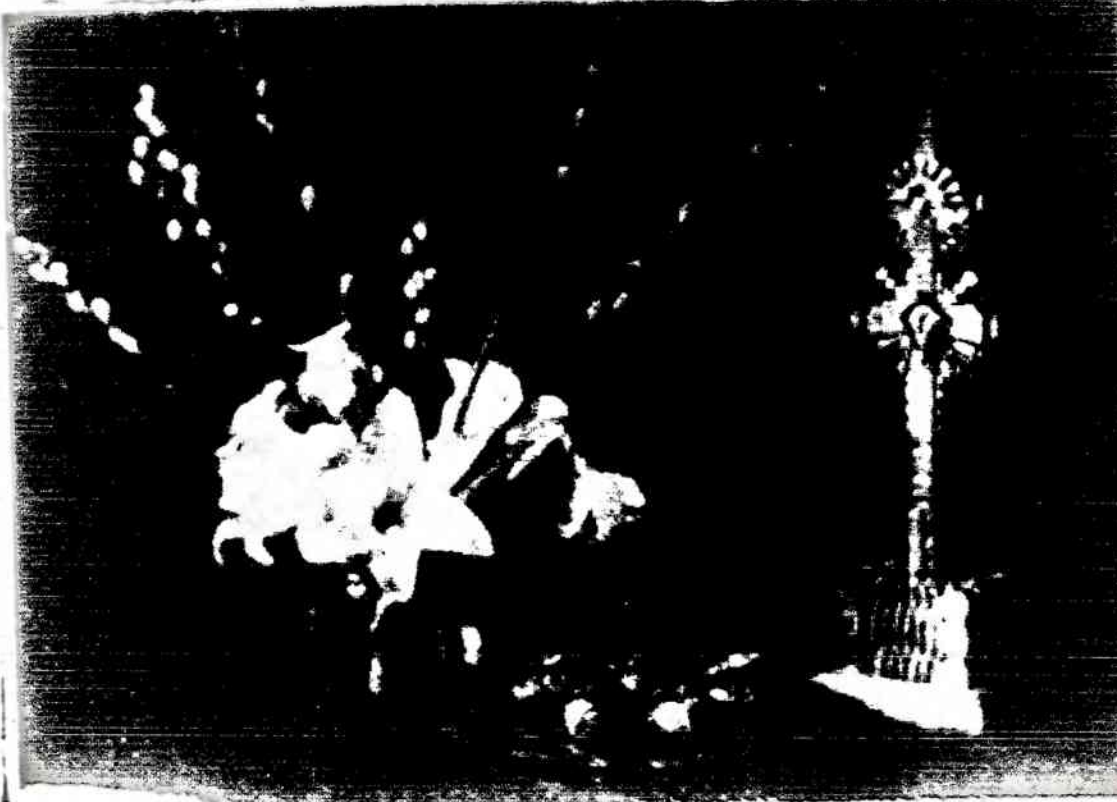
— avoid bathing in hot
water. Lukewarm water is re-
freshing and not as drying.
— moisturize your skin
when it feels dry.

— rinse off after swimming
to remove chlorine or salt
water.

— shower with a gentle
cleanser. A good one is
Neutrogena Rainbath Shower
Gel. Rainbath is one of those
marvelous dual-use products
that softens as it cleans.

It is an amber gel that
works like soap but will
also make your skin notice-
ably soft. It is available in
three sizes, including a handy
4-ounce tube that you can
carry anywhere.

Try these suggestions, and
enjoy your summer!

Staigiai mirė Rasa Griganavičiūtė

Rasa Griganavičiūtė

A. A. Rasa Griganavičiūtė, su-
laukusi 27 metų, mirė š. m. spa-
lio 1 d. Rasa gimė 1955 metais
rugsejo 27 d. Ji augo, nuo rau-
donojo teroro pasitraukusioj, lie-
tuvų šeimoj.

Tėvai ir seneliai V. M. Ban-
kauskai rūpinosi, sielėjosi, ne-
sigailėjo išlaidų, kad jų naujoji
karta — Rasa ir Šarūnas — mo-
kytųsi, baigtų aukštuosius moks-
lus, tarnautų savo tautai ir žmo-
nėms, kad kalbėtų be akcento ir
rašytų lietuviškai be klaidų, kad
juose susiformuotų lietuviškos
asmenybės, kas atsiekti svetimoj
valstybėj yra nelengva.

Rasa per visą savo jaunystę
mokėsi, studijavo, ruošėsi savi-
savimui gyvenimui. Buvo aktyvi
organizaciniame judėjime. Ji be
pradžios mokyklos mokėsi ir kle-
vitūrinės muzikos. Baigusi pr.
St. Maurice mokyklą, įstojo į
Marijos aukštesniąją mokyklą.
Čia pat lankė Kr. Donelaičio li-
tuanistinę, vėliau aukštąją lit.
mokyklą. Su tėvais persikėlė į
Downers Grove ir čia baigė
aukšt. mokyklą. 1973 m. Bene-
dictine Collega pradėjo studijuoti
biologijos ir business admini-
stration mokslus ir baigė 1978
m. Kaip pavyzdinga mokinė,
dažnai būdavo garbės sąrašuose.
Ji mėgo muziką ir šokių meną.
Vargonininkavo savo parapijos
bažnyčioje, šokių šventėje šoko
tautinius šokus. Rasa buvo ga-
bi, ryžtinga, savistovi, mokslo

sritis baigdavo pažymėjimais, di-
plomais.

1983 m. rugpiučio 19 d., me-
sį ir dvyliką dienų prieš mirtį,
ji savo studijose įsigijo magis-
tro laipsnį. Įvairi aplinka, da-
lyvavimas lietuviškose organi-
zacijose, joms vadovavimas, tė-
vų įpareigojimai, darbas nepa-
laužė jos ryžto, ko daugiau sem-
ti mokslo žinių. Reikia manyti,
kad pagrindinė jos mintis buvo:
lūga, su viršum 5 metus graužusi
jos sveikatą, bus nugaleta. Moks-
las, apvainikuotas magistro laip-
sniu, atidarys gyvenimo duris į
placią, laimingą ateitį, kur galės
kaip mokslininkė papurenti ir
apleistus jos specialybės dirvo-
nus.

Čia pat pasimaišė naujas rū-
pestis — brolio vestuvės, mylimo
brolio su kuriuo per 27 metus,
tėvų ir senelių globoje augo,
brendo, dalinosi laimėjimais,
profesorių vertinimais, ateities
planais. Jos turi būti iškilmin-
gos, kaip pusseserės Vidos. Suk-
nelė ir veido nuotaika atkreipia
svečių dėmesį. Su linksmu sa-
vijauta dalyvauja svečiams kvie-
sti šeimos pasitarime, kur dėdė
"Blynas" irgi turi dalyvauti.

Šarūnas, kunigo nurodomas,
repetuoja vestuvių iškilmes. Ra-
sa užsuka į ligoninę sveikatos
patikrinti. Santuoka š. m. spa-
lio 1 d., šeštadienį 6:30 val. va-
kare. Jų keliai pradeda skirtis.
Jos mintys, kad dalyvaus pa-
mėgių būryje, nenutrūksta.
Giminės, draugai, artimieji St.
Clements bažnyčios priėmę
laukia jaunųjų ir santuokos iš-
kilmių.

Oras šiltas, malonus, visų vei-
dai linksmi, pašnekėsiai šyp-
niais palydimi. Vieni viešai, ki-
ti savyje prisimena savų vestu-
vių nuotaikas. Viengungiai tik
klausosi.

Žinia, kad prieš kelias valan-

das mirė Rasa! Toks šelmoj su-
puolimas sūnaus vestuvės, o
dukros mirtis vestuvininkus kaip
juodu šydu apgaubė ir susidariusi
si trumpa tyla pakeitė subuvimo
tikslą. Bažnyčioj sutuoktuvų
iškilmės buvo įspūdingos, iškil-
mingas, skirtingos ruoš kitų.

Nusiminę dalyviai susirinko
į Belmont Hotel puotai. Puoš-
niame vestibulyje apie 200 svečių,
priblokštų bažnytinėmis apeigo-
mis ir liūdno žinio, gaivinosi
gėrymais, arfos stygos sklaidė
liūdnas melodijas. Salėje gro-
jo džiazas tik vestuvių papro-
čiams atšymėti. Rasa ilsisi am-
žiname miege ir laukia, kada už-
sibaigs vestuvių iškilmės ir pir-
madienį prasidės jos išleistuvės.

Tarpe daugelio svečių buvo ir
iš tolimų valstijų. Kanados:
agr. J. Paršelis, ponis Kėsgaili-
nė. P. Riaudys, Žilinskai su
dukroms akademikėmis, R. Z.
Griganavičiais, Palubinskas, Ple-
nienė, sen. Marks, jun. Marks su
žmonomis ir kiti giminės, arti-
mieji.

Rasa buvo pašarvota Mar-
quette laidotuvių koplyčioje. Čia
asisveikino giminės, kolegos
mokslo draugai — es, pažįstami.
Prie karsto būdėjo jos korpora-
cijos akademikės skautės ir fi-
listeriai su vėliavomis. Buvo nu-
lydėta į Griganavičių šeimos
parapijos bažnyčią Downers
Grove. Po pamaldų į šv. Ku-
zimiero kapines. Taip netikėtai
išsiskyrė brolis ir sesers keliai.

Giliame nuliūdime liko: tėvai
Danguolė Bankauskaitė ir inž.
Petras, brolis Šarūnas, seneliai
V. M. Bankauskai; dėdės, tetos:
Z. R. Griganavičiai, pusseserės:
Vida Marks, Rima, Aldona, Da-
nutė ir kitos. Krikšto tėvai — J.
Daunorienė, J. Pečkaitis ir daug
kitų gimičių ir artimųjų.

B. Albinas

— Aštuonios Afrikos valsty-
bės nutarė tiesyti transžemyninį
kelį, kuris drieksis per Rytų
Afriką iš šiaurės į pietus. Auto-
magistralė vieningais transpor-
to ryšiais sujungs Egiptą, Suda-
ną, Džibutį, Etiopiją, Tanzani-
ją, Zimbabvę ir Botsvaną. Sta-
tyba planuojama baigti 1990
metais.

give...
so more will live

HEART
FUND

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad
Pietų Amerikoje, Rio de Žaneiro mieste, 1983 m. lapkričio
mėn. 8 dieną mirė

IGNAS DUBAUSKAS.

Gimęs Lietuvoje, Kedainių rajone, Vencloviškių kaime,
1900 metų rugsėjo 1 dieną.

Paliko nuliūdę: sūnus Ignas, marti Zita ir jų vaikai —
Zita ir Ignas, gyv. Chicago, Illinois, sūnus Edmundas, marti
Geni ir jų vaikai — Geni, Edmundas ir Alise, gyv. Rio de
Žaneiro.

Velionis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris. Vėliau
dirbo Lietuvos saugumo žinyboje. 1928 metais išvažiavo
į Pietų Ameriką. Rio de Žaneiro velionis priklausė įvairioms
lietuviškomis organizacijoms.

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, IL 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Utenos miestelių įsteigė žemaičiai

Kadaise ten stovėjo toirto pilis

Nors Utenos miestelis yra šiaurinėje Lietuvos dalyje, vienok žemaičiai ima sau kurdami už jo pastatymą. Trylikta-me šimtmečiuje Airiagalioje bu-vo jaunas kunigaikštis Utenas. Sykį kai slaviai buvo įsibrovę į pačią žemaitiją, jis juos sumu-šė ir ėmė vytis Polocko link. Jam pagelbėjo kitos lietuvių gi-minės.

Apsidarius su priešu, jis gri-žo atgal ir apsisitojo šioje pusė-je ežerų ir pelkių. Vietiniai se-niūnai ir žiniai prašė jo pasilik-ti, nes priešiui gali vėl pasirodyti. Utenas sutiko ir geresnei ap-saugai sumanė pastatyti pilį. Bet kadangi ten nebuvo užteklinai aukšto kalno, tai jį reikėjo su-pilti. Į darbą buvo pašaukti artimesnių vietų žmonės.

Bet kai pradėta statyti pilies mūrus, tai vienas statytojas nu-krito ir užsimušė. Kunigaikštis žūrėjo tame blogą ženklą ir tuo-au apsisukė žynius atsi-klauti ką jie mano apie tai. Vienas žynių taip išaiškino: "Tas žmogus nenoromis dirbo ir dėl to jį dievai nubaudė. Taip atsitiks ir su priešais, kurie ban-dys perlipti sienas".

Padrasintas tokiu aiškinimu, Utenas pasistatė čia ir gražius rūmus ir vedė apylinkės mer-gaitę Vidą, motiną didžiojo Lie-tuvos kunigaikščio Gedimino.

Taip Utenos miestelis gavo var-dą nuo savo įsteigėjo. Naujai pastatyta piliai teko svarbios pa-reigos atlaikyti priešus iš rytų ir šiaurės.

Taip skamba populiarius pačių žemaičių pasakojimas. Vienok istoriniai faktai nepasako aiš-kliai, kad Utenas būtų buvęs Ge-dimino tėvu. Greičiausiai ir pats miestelis išaugo suvaime, negu kieno tiesioginiai įkur-tas.

Yra dar vienas pasakojimas apie Utenos kunigaikštį Dau-mantą, kuris besipešdamas su savo tolesniu kaimynu Nariman-tu davė progos Polocko slavam užpildinėti savo kraštą. Pralai-mėjęs vieną mūšį, Narimantas nusprendė atimti sau gyvybę, bet pirm įvykdinimo, štai ką iš-taręs savo konkurentui, Utenos valdovui Daumantui:

Saugokite iš vieno Savo gimtą šalį, Nes mudu neužilgo Persiskirt turim... Kiekvieną sykį, kai laimė Užtekės Lietuvai, Tai Narimanto dulkės Ir kapuos džiaugsis...

Šie žodžiai paimti iš V. Ku-dirkos, veikalo "Narimantas". Vaidų senovėje buvo nemažai, jie neaplenkė ir Utenos. Kartais davo nuostolių vieni kitiems, ne-patys valdovai daugiau padary-gu bendri prieši.

SPORTAS

Visuotinis SALFAS gos suvažiavimas

Visuotinis, metinis SALFAS sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimas įvyks š. m. gruodžio 10 d. Clevelande, Ohio. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

Plaukymo varžybos Detroito 1983 m. š. Amerikos pabaltie-čių plaukymo pirmenybės įvyks-ta šį sekmadienį, lapkričio 13 d., 11 val. ryte, Garden City High School baseine, 6500 Middle-Belt Rd., Garden City, Mich. (Detroito vakarinis priemiestis). Varžybas vyksio Detroito LSK Kovas. Pabaltiečių varžybų rė-muose: bus išvestos ir 1983 m. SALFAS-gos Vid. Vakarų Spor-to Apygardos pirmenybės.

Laimėtoams dovanas skiria detroitiečiai Danutė ir Leonas Petroniai, Petropolis Industries, Inc. savininkai.

LIETUVOS VYČIŲ SENIORŲ SUSIRINKIMAS

1983 m. lapkričio mėn. 8 d. 6 val. vak. Vyčių salėje pirm. Ad. Gabalienė malda pradėjo susirinkimą.

Nuo Vyčių įsteigimo 70 m. minėjimo-banketo tvirtinta apy-skaita. Turėta pelno virš \$600. Toks buvo susidomėjimas, kad salėje trūko vietų ir ne visi no-rintieji galėjo patekti.

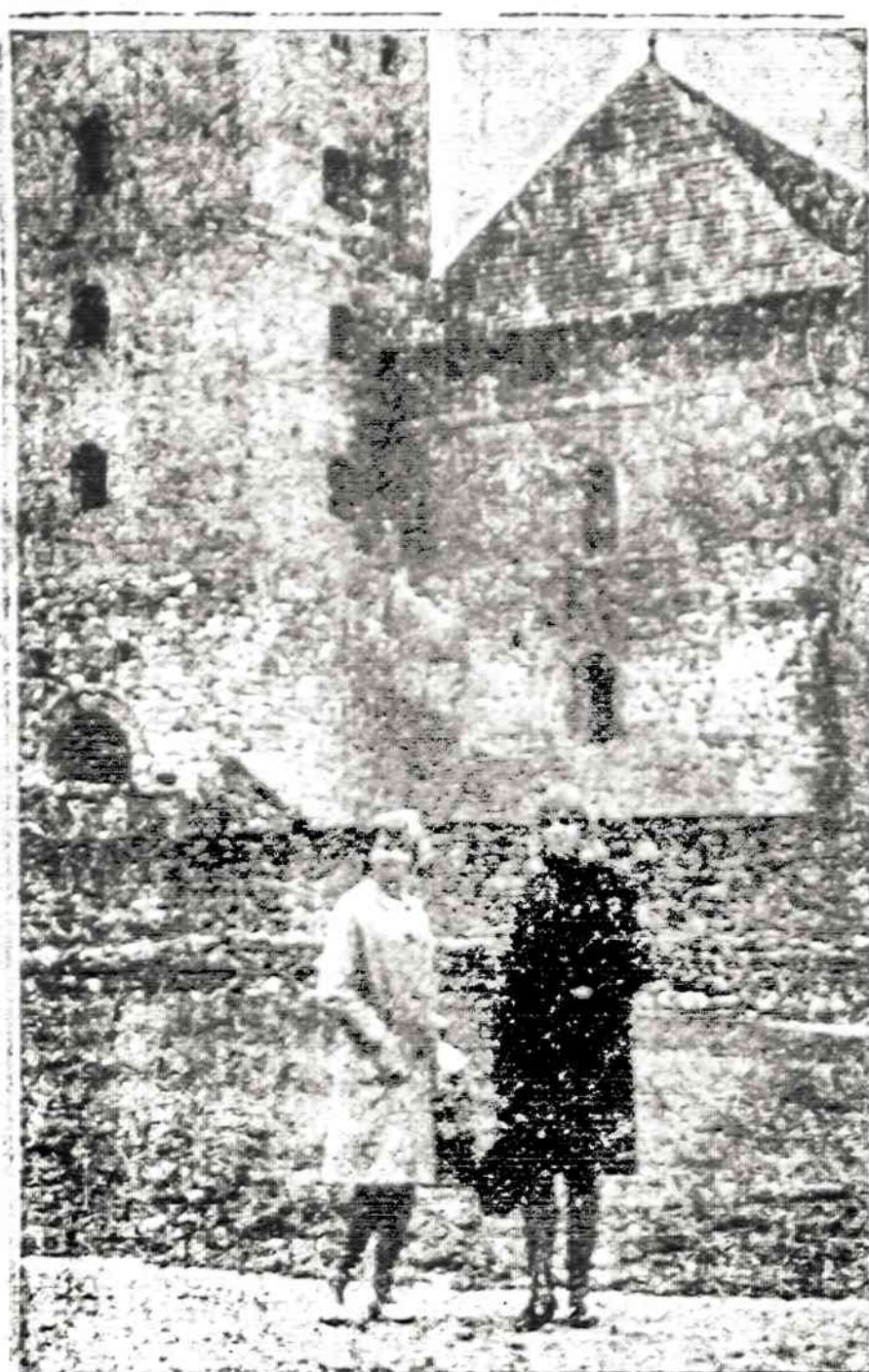
Palaikydami tradicijas, nu-tarta gruodžio 18 d. 2 val. Vy-čių salėje rengti kūčias. Kadangi pernai labai gerai pasisekė, tai, manoma, ir šimet tautiečiai gausiai dalyvaus. Kaina vienam asmeniui \$10.

Išrinkta kūčioms rengti ko-misija, kuri reikią manyti, ir kuklią programėlę parengs.

Sergantiems dviems nariams pasirašėme kortelę, linkėdami sveikti, stiprėti.

K. P.

— Aš nuomonės nepakeičiau. Kai pasaulis nuėjo velniop, tai ir tu nuėjai...

Restauruota Trakų pilis

— Ekspertų apskaičiavimu, JAV ir Japonijos Pacifiko ap-saugas.

1981 metais pasaulyje užregist-ruota 300 tūkstančių išradimų, 100 tūkst. daugiau, negu 1980 metais.

— Prez. R. Reaganas pasiekė Anchorage, o iš ten skris tiesiai į Tokijo. Trečiadienio ryte jį sutiks Japonijos premjeras.

— Pirmą kartą Londono miesto istorijoje moteris yra iš-rinkta burmistru. Tai lady Don-aldson.

— Diplomatai Maskvoj kalba, kad Andropovas sunkiau serga, negu Sovietų spauda skelbia.

— Paviršium iškilęs Sovietų narlaivis buvo nuvilktas į Kubos laustą Cienfuegos.

— Jeigu rusai nesutartų dėl Černobko, tai galėtų būti pa-statytas Gromyka.

— Prez. Reaganas pirmoje kalboje japonų ministeriams pa-pinę juodžiais politikais, jį la-sakė, kad jis nori sustiprinti bai aštriai kritikuojančiais.

Dr. Martyno Liuterio 500 metų gimimo sukakties minėjimas

Įvyks šiais metais lapkričio 13 dieną, 3 val. popiet, Tėviškos Lietuvių Evangelikų Liuteronų parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy St. Kalbės Aušra Liūlevi-cienė, Draugo kultūrinio priedo redaktore, tema DR. MARTYNAS LIUTERIS IR MES". Prof. dr. Martynas Trautrimas kalbės tema "KO SIEKĖ MARTYNAS LIUTERIS KRIKŠČIONYBEI". Gie-dos Tėviškos parapijos choras, vadovaujamas muz. ARŪNO KAMINSKO.

Rengia LIETUVIŲ PROTESTANTŲ TARYBA.

Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pri-dedant \$1 persiuntimo maldoma.

NAUJIENOS,

1799 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIŠ DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mū-rinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garazas. Marquette Parko centre. Nebrangus. 2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lith-uanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS Įvairūs Daiktai

READINGS BY DONNA CHARACTER READER & ADVISOR SOLVES ALL PROBLEMS ON HEALTH, MARRIAGE & BUSINESS. DON'T FAIL TO SEE HER. FOR APPOINTMENT CALL

973-2208

7115 NO. CLARK CHICAGO, ILL.

PUPS ALL BREEDS

A.K.C. "R" & some mixed. By private breeders. Taking Christmas orders now. 395-8967

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

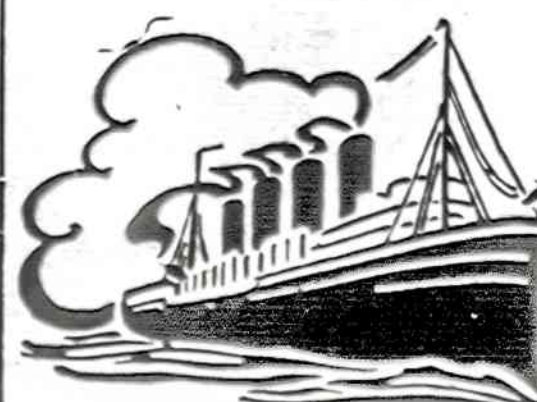
Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna-ma Naujienų administracijoje.

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsa-kymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turli Chicago miesto leidime. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPITIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI! Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir tašcme visų rū-šių stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. T V E R A S Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. Š I M K U S Notary Public INCOME TAX SERVICE 4239 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės pra-symai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance Good service/Good price F. Zapolski, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642 - 424-8654

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniai pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškime savo aukos Lietuvų Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvų Teisėms Ginti Fondui US\$.....

Pavardė, vardas

Adresas

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia Chicago lietuvių istorija (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608